מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עקרונות הדמוקרטיה ואת חשיבות הבחירות בישראל
- להבין מי רשאי להצביע ומהם שלבי ההצבעה בקלפי
- לרכוש אוצר מילים ומונחים הקשורים לבחירות ולמערכת הפוליטית
- לחבר בין זכות ההצבעה לבין אחריות אזרחית פעילה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • דמוקרטיה ובחירות: יסודות – הבנה בסיסית

1. ב – שלטון העם באמצעות בחירות
2. א – לבחור נציגים שיקבלו החלטות בשם הציבור
3. א – תיבה שמכניסים בה את פתק ההצבעה
4. ב – באזרחים משתתפים בבחירת מנהיגיהם

חלק ב' – פרק 1 • דמוקרטיה ובחירות: יסודות – מושגים מהתחנה

1 – ב (התיבה שמכניסים בה את פתק ההצבעה)
2 – ג (הדף שעליו מסמנים את הבחירה)
3 – ד (הזכות של אזרח בגיל המתאים להצביע)
4 – ו (אדם שהציבור בחר לייצג אותו)
5 – א (אף אחד לא יודע למי הצבעתם)
6 – ה (העיקרון שלפיו האזרחים הם מקור הסמכות השלטונית)

חלק ג' – פרק 1 • דמוקרטיה ובחירות: יסודות – חשיבה וכתיבה

1. תשובה אישית - כל קול משפיע על התוצאה הסופית ועל מי שישלוט במדינה
2. מונע לחץ על המצביע ומבטיח בחירה חופשית ללא חשש מתגובה
3. תשובה פתוחה - יש לציין שהעם לא יכול לבחור מנהיגים ואין בקרה על השלטון
4. הקלפי מסמלת את הרגע שבו כל אזרח ממש משפיע על עתיד המדינה

חלק ד' – פרק 2 • זכות הבחירה: מי מצביע ואיך – הבנה בסיסית

1. ב – 18
2. א – תעודה מזהה

חלק ה' – פרק 2 • זכות הבחירה: מי מצביע ואיך – נכון/לא נכון

1. נכון – אזרחות ישראלית היא תנאי בסיסי לזכות ההצבעה
2. לא נכון – ההצבעה היא זכות אזרחית ולא חובה שיש בצידה ענישה
3. נכון – החשאיות נועדה להבטיח בחירה חופשית ללא לחץ

חלק ו' – פרק 2 • זכות הבחירה: מי מצביע ואיך – יישום והבנה

1. אחריות
2. חשאית

חלק ז' – פרק 2 • זכות הבחירה: מי מצביע ואיך – התאמה

1 – ג (הקופסה שאליה מכניסים את פתק ההצבעה)
2 – ד (הגיל שממנו מותר להצביע בישראל)
3 – א (מסמך שמציגים כדי להצביע)
4 – ב (דף קטן שעליו כתובה אות המפלגה)

חלק ח' – פרק 3 • שיטת הבחירות בישראל: כנסת, מפלגות וקלפי – מושגי יסוד

1. ג – 120
2. ב – יחסית ארצית
3. א – פתק עם אות או שם מפלגה
4. ב – ארבע שנים

חלק ט' – פרק 3 • שיטת הבחירות בישראל: כנסת, מפלגות וקלפי – הבנה והתאמה

1. 3.25
2. חסימה

חלק י' – פרק 3 • שיטת הבחירות בישראל: כנסת, מפלגות וקלפי – התאמה

- 1 – ג (רשימת מועמדים המתמודדת בבחירות)
- 2 – א (המקום שבו מצביעים ביום הבחירות)
- 3 – ד (הסף המינימלי הנדרש לכניסה לכנסת)
- 4 – ב (בית המחוקקים של מדינת ישראל)

חלק י"א – פרק 3 • שיטת הבחירות בישראל: כנסת, מפלגות וקלפי – יישום

- 1. מושבים

חלק י"ב – פרק 4 • מסע הקול: מהצבעה בקלפי ועד התוצאה – הבנה בסיסית

- 1. נכון – הוועדה בודקת תעודת זהות ומוודאת שהשם רשום בפנקס הבוחרים.
- 2. לא נכון – כל אזרח משובץ לקלפי מסוימת לפי כתובת המגורים שלו.
- 3. נכון – הפרגוד נועד לאפשר למצביע לבחור פתק בלי שאחרים יראו.
- 4. לא נכון – המעטפה הסגורה מוכנסת לתוך תיבת הקלפי, זהו שלב ההצבעה עצמו.

חלק י"ג – פרק 4 • מסע הקול: מהצבעה בקלפי ועד התוצאה – השלמת משפטים

- 1. תעודת הזהות
- 2. פרטיות
- 3. מעטפה
- 4. הקולות

חלק י"ד – פרק 4 • מסע הקול: מהצבעה בקלפי ועד התוצאה – סדר השלבים

- 1. המצביע מגיע לקלפי המשובצת לו לפי מקום המגורים
- 2. חברי ועדת הקלפי בודקים תעודת זהות ורושמים אותו בפנקס הבוחרים
- 3. המצביע נכנס לפרגוד ובוחר פתק עם סימן המפלגה הרצויה
- 4. המצביע מכניס את הפתק למעטפה וסוגר אותה
- 5. המצביע מכניס את המעטפה לקלפי, ולאחר סגירת הקלפיות סופרים את הקולות

חלק ט"ו – פרק 5 • לשון וחידות: אוצר מילים של יום הבחירות – הכרת מונחי יסוד

- 1. א – תיבה שמכניסים בה את פתק ההצבעה
- 2. ב – אזרח שממשמש את זכותו להצביע בבחירות
- 3. א – הדף שעליו מסומנת הרשימה הנבחרת
- 4. א – לשמור על סודיות ההצבעה
- 5. א – לפקח על תהליך ההצבעה באותה קלפי

חלק ט"ז – פרק 5 • לשון וחידות: אוצר מילים של יום הבחירות – השלמת מילים בהקשר

- 1. מעטפה
- 2. מצביע
- 3. סודיות
- 4. אזרחות

חלק י"ז – פרק 5 • לשון וחידות: אוצר מילים של יום הבחירות – חידת ההתאמה: מונח ומשמעות

- 1 – ד (תיבה שבה מניחים את פתקי ההצבעה)
- 2 – ג (אזרח שממשמש את זכותו להצביע)
- 3 – ב (עוטפת את פתק ההצבעה ושומרת על סודיותו)
- 4 – ה (קבוצת אנשים שמפקחת על ההצבעה בקלפי מסוימת)
- 5 – א (הזכות של כל אזרח בגיל המתאים להשתתף בבחירות)

חלק י"ח – פרק 6 • אזרחות פעילה: מעבר להצבעה – הבנה בסיסית

- 1. ב – מעורבות אישית בחיי הקהילה והמדינה
- 2. א – התנדבות בקהילה
- 3. א – אזרחות פעילה
- 4. א – להביע עמדה בנושא ציבורי

חלק י"ט – פרק 6 • אזרחות פעילה: מעבר להצבעה – יישום

- 1. דרך
- 2. אזרחים
- 3. אזרחית

חלק כ' – פרק 6 • אזרחות פעילה: מעבר להצבעה – התאמה

- 1 – א (השתתפות בבחירת נציגים למדינה)
- 2 – ג (עזרה ישירה לאנשים בסביבה הקרובה)
- 3 – ד (הבעת עמדה בנושא ציבורי)
- 4 – ב (השפעה על חיי בית הספר)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- גיל ואזרחות ישראלית
- זיהוי, קבלת מעטפה ופתק, הצבעה חשאית, הטלה לקלפי
- הבנה שהשתתפות אזרחית כוללת גם מעורבות בקהילה, לא רק הצבעה

טיפים להפעלה:

- ניתן לפרוס את החוברת על פני 3-4 שיעורים, פרק או שניים בכל שיעור
- מומלץ לשלב בין עבודה עצמאית לעבודה בזוגות, בדומה לאפשרויות המשחק באתר
- לתלמידים מתקשים אפשר לתת רמזים קצרים לחידות הלשון, ולתלמידים מתקדמים להוסיף דיון על דוגמאות נוספות משיטת הבחירות
- כדאי לסיים כל פרק בשיתוף תשובות במליאה כדי לחזק הבנה משותפת לפני המעבר לתחנה הבאה

חוברת תרגול – מסע אל הקלפי: בחירות ודמוקרטיה

חדר בריחה: מסע אל הקלפי

· רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – דמוקרטיה ובחירות: יסודות
2. פרק 2 – זכות הבחירה: מי מצביע ואיך
3. פרק 3 – שיטת הבחירות בישראל: כנסת, מפלגות וקלפי
4. פרק 4 – מסע הקול: מהצבעה בקלפי ועד התוצאה
5. פרק 5 – לשון וחידות: אוצר מילים של יום הבחירות
6. פרק 6 – אזרחות פעילה: מעבר להצבעה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מסע אל הקלפי: בחירות ודמוקרטיה

חוברת התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תעברו שביל תחנות בדיוק כמו במסע אל הקלפי – בכל פרק תקראו קטע קצר, תענו על שאלות ותפתרו חידה. מומלץ לעבוד לפי סדר הפרקים, ולסיים כל פרק לפני שעוברים הלאה.

1 חלק א' – פרק 1 • דמוקרטיה ובחירות: יסודות – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי דמוקרטיה?

א) שלטון מלך יחיד ב) שלטון העם באמצעות בחירות ג) שלטון צבאי

ד) שלטון של מפלגה אחת בלבד

2. מהי המטרה המרכזית של בחירות במדינה דמוקרטית?

א) לבחור נציגים שיקבלו החלטות בשם הציבור ב) לבחור ראש משטרה בלבד

ג) לקבוע מחירים בחנויות ד) לבחור מורים לבתי ספר

3. מהי קלפי?

א) תיבה שמכניסים בה את פתק ההצבעה ב) סוג של תעודת זהות ג) שם מפלגה ד) מסמך משפטי

4. ממה נובע עקרון שלטון העם בדמוקרטיה?

א) אין הבדל ביניהם ב) באזרחים משתתפים בבחירת מנהיגיהם ג) רק עשירים מצביעים

ד) אין צורך בחוקים

2 חלק ב' – פרק 1 • דמוקרטיה ובחירות: יסודות – מושגים מהתחנה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קלפי	___	**א.** אף אחד לא יודע למי הצבעתם
2. פתק הצבעה	___	**ב.** התיבה שמכניסים בה את פתק ההצבעה
3. זכות הצבעה	___	**ג.** הדף שעליו מסמנים את הבחירה
4. נציג נבחר	___	**ד.** הזכות של אזרח בגיל המתאים להצביע
5. סודיות ההצבעה	___	**ה.** העיקרון שלפיו האזרחים הם מקור הסמכות השלטונית
6. שלטון העם	___	**ו.** אדם שהציבור בחר לייצג אותו

3 חלק ג' – פרק 1 • דמוקרטיה ובחירות: יסודות – חשיבה וכתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. מדוע חשוב שכל אזרח יצביע בבחירות?

2. כתבו שתי סיבות לכך שחשוב לשמור על סודיות ההצבעה

3. תארו במילים שלכם מה היה קורה במדינה אילו לא היו מתקיימות בחירות

4. הסבירו בקצרה למה הקלפי מסמלת את תחילת מסע הדמוקרטיה

4 חלק ד' – פרק 2 • זכות הבחירה: מי מצביע ואיך – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. גיל המינימום להצבעה בבחירות לכנסת בישראל הוא:

(א) 16 (ב) 18 (ג) 21 (ד) 25

2. כדי להצביע בקלפי על הבוחר להציג:

(א) תעודה מזהה (ב) תעודת יושר (ג) רישיון נהיגה בלבד (ד) כרטיס חבר במפלגה

5 חלק ה' – פרק 2 • זכות הבחירה: מי מצביע ואיך – נכון/לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	רק אזרחי ישראל רשאים להצביע בבחירות לכנסת	☐	☐
2	ההצבעה בישראל היא חובה חוקית, ומי שלא מצביע נענש בקנס	☐	☐
3	ההצבעה בקלפי היא חשאית, כלומר אף אחד לא רואה למי הצביע הבוחר	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • זכות הבחירה: מי מצביע ואיך – יישום והבנה

השלימו את המילה החסרה.

1. הצבעה בבחירות נחשבת גם זכות וגם _____ אזרחית של כל אדם כלפי החברה שבה הוא חי

2. הבחירות לכנסת מתקיימות באמצעות פתק שמוכנס לתוך קלפי _____ , כדי לשמור על פרטיות הבוחר

7 חלק ז' – פרק 2 • זכות הבחירה: מי מצביע ואיך – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קלפי	___	**א.** מסמך שמציגים כדי להצביע
2. גיל 18	___	**ב.** דף קטן שעליו כתובה אות המפלגה
3. תעודה מזהה	___	**ג.** הקופסה שאליה מכניסים את פתק ההצבעה
4. פתק הצבעה	___	**ד.** הגיל שממנו מותר להצביע בישראל

8 חלק ח' – פרק 3 • שיטת הבחירות בישראל: כנסת, מפלגות וקלפי – מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה חברי כנסת יושבים בכנסת ישראל?

(א) 60 (ב) 90 (ג) 120 (ד) 150

2. איך נקראת שיטת הבחירות הנהוגה בישראל?

(א) רוב אזורי (ב) יחסית ארצית (ג) נשיאותית ישירה (ד) שיטה מעורבת

3. מה מקבל המצביע או המצביעה בקלפי כדי להצביע?

(א) פתק עם אות או שם מפלגה (ב) כרטיס אשראי (ג) תעודת לידה (ד) מגילת זכויות

4. אחת לכמה שנים מתקיימות בדרך כלל בחירות לכנסת?

(א) שנתיים (ב) ארבע שנים (ג) עשר שנים (ד) אין מועד קבוע

9 חלק ט' – פרק 3 • שיטת הבחירות בישראל: כנסת, מפלגות וקלפי – הבנה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. אחוז החסימה הנוכחי לכניסה לכנסת עומד על _____ אחוזים מהקולות.

2. מפלגה שלא עוברת את אחוז ה- _____ לא זוכה במושבים בכנסת.

10 חלק י' – פרק 3 • שיטת הבחירות בישראל: כנסת, מפלגות וקלפי – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מפלגה	___	**א.** המקום שבו מצביעים ביום הבחירות
2. קלפי	___	**ב.** בית המחוקקים של מדינת ישראל
3. אחוז חסימה	___	**ג.** רשימת מועמדים המתמודדת בבחירות
4. כנסת	___	**ד.** הסף המינימלי הנדרש לכניסה לכנסת

11 חלק י"א – פרק 3 • שיטת הבחירות בישראל: כנסת, מפלגות וקלפי – יישום

השלימו את המילה החסרה.

1. ככל שמפלגה מקבלת יותר קולות בבחירות, כך היא זוכה ביותר _____ בכנסת.

12 חלק י"ב – פרק 4 • מסע הקול: מהצבעה בקלפי ועד התוצאה – הבנה בסיסית

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חברי ועדת הקלפי בודקים את זהות המצביע לפני ההצבעה.	☐	☐
2	כל אזרח יכול להצביע בכל קלפי שיבחר, בלי קשר למקום מגוריו.	☐	☐
3	הבוחר בוחר את הפתק בתוך הפרגוד, בפרטיות.	☐	☐
4	אחרי שהפתק הוכנס למעטפה, המעטפה נשארת ביד המצביע ולא מוכנסת לקלפי.	☐	☐

13 חלק י"ג – פרק 4 • מסע הקול: מהצבעה בקלפי ועד התוצאה – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני ההצבעה, חברי ועדת הקלפי בודקים את ה _____ של המצביע מול פנקס הבוחרים.

2. בתוך הפרגוד הבוחר בוחר פתק הצבעה ב _____, בלי שאף אחד יראה.

3. אחרי הבחירה בפתק יש להכניס אותו ל _____ ולסגור אותה היטב.

4. בתום ההצבעה, חברי הוועדה פותחים את הקלפי וסופרים את ה _____ שבתוך המעטפות.

14 חלק י"ד – פרק 4 • מסע הקול: מהצבעה בקלפי ועד התוצאה – סדר השלבים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	חברי ועדת הקלפי בודקים תעודת זהות ורושמים אותו בפנקס הבוחרים
☐	המצביע מכניס את המעטפה לקלפי, ולאחר סגירת הקלפיות סופרים את הקולות
☐	המצביע מכניס את הפתק למעטפה וסוגר אותה
☐	המצביע נכנס לפרגוד ובוחר פתק עם סימן המפלגה הרצויה
☐	המצביע מגיע לקלפי המשובצת לו לפי מקום המגורים

15 חלק ט"ו – פרק 5 • לשון וחידות: אוצר מילים של יום הבחירות – הכרת מונחי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי "קלפי"?

א) תיבה שמכניסים בה את פתק ההצבעה ב) מכתב רשמי מהעירייה ג) תעודת זהות

ד) כרטיס הצבעה דיגיטלי

2. מיהו "מצביע" או "מצביעה"?

א) אדם שסופר את הקולות בסוף היום ב) אזרח שמממש את זכותו להצביע בבחירות

ג) נציג של מפלגה בקלפי ד) שומר שעומד ליד הקלפי

3. מהו "פתק הצבעה"?

א) הדף שעליו מסומנת הרשימה הנבחרת ב) מכתב מהרשות המקומית ג) תעודת זהות של המצביע

ד) כרטיס כניסה לקלפי

4. מה תפקידה של ה"מעטפה" בתהליך ההצבעה?

א) לשמור על סודיות ההצבעה ב) לקשט את תיבת הקלפי ג) להישלח בדואר למועמד

ד) לספור את הקולות

5. מה תפקידה של "ועדת קלפי"?

א) לפקח על תהליך ההצבעה באותה קלפי ב) לכתוב את פתקי ההצבעה ג) לבחור את המועמדים

ד) לפרסם את התוצאות בטלוויזיה

16 חלק ט"ז – פרק 5 • לשון וחידות: אוצר מילים של יום הבחירות – השלמת מילים בהקשר

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני שמכניסים את פתק ההצבעה לקלפי, שמים אותו בתוך _____

2. אזרח שמגיע לקלפי כדי לממש את זכותו נקרא _____

3. העיקרון שלפיו אף אחד לא יודע למי הצביע כל אדם נקרא _____ ההצבעה

4. כדי להצביע בבחירות צריך להיות בעל _____ ישראלית ולהיות מעל גיל 18

17 חלק י"ז – פרק 5 • לשון וחידות: אוצר מילים של יום הבחירות – חידת ההתאמה: מונח ומשמעות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קלפי	___	**א.** הזכות של כל אזרח בגיל המתאים להשתתף בבחירות
2. מצביע	___	**ב.** עוטפת את פתק ההצבעה ושומרת על סודיותו
3. מעטפה	___	**ג.** אזרח שמממש את זכותו להצביע
4. ועדת קלפי	___	**ד.** תיבה שבה מניחים את פתקי ההצבעה

5. זכות הצבעה	____	**ה.** קבוצת אנשים שמפקחת על ההצבעה בקלפי מסוימת

18 חלק י"ח – פרק 6 • אזרחות פעילה: מעבר להצבעה – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי אזרחות פעילה?

א) רק הצבעה בבחירות ב) מעורבות אישית בחיי הקהילה והמדינה ג) קריאת חדשות בלבד

ד) תשלום מיסים בלבד

2. איזו פעולה נחשבת לדוגמה לאזרחות פעילה חוץ מהצבעה?

א) התנדבות בקהילה ב) שינה מוקדמת ג) צפייה בטלוויזיה ד) קניות בסופר

3. מועצת תלמידים בבית הספר היא דוגמה ל...

א) אזרחות פעילה ב) תחביב בלבד ג) שיעור חובה ד) פעילות ללא קשר לאזרחות

4. חתימה על עצומה ציבורית היא דרך ל...

א) להביע עמדה בנושא ציבורי ב) להצביע בבחירות ג) לבטל בחירות ד) להחליף ראש ממשלה

19 חלק י"ט – פרק 6 • אזרחות פעילה: מעבר להצבעה – יישום

השלימו את המילה החסרה.

1. הצבעה בקלפי היא _____ אחת מתוך דרכים רבות להשתתף באזרחות

2. נער או נערה שמתנדבים בעמותה פועלים כ _____ פעילים

3. פנייה בכתב למועצה המקומית היא דוגמה למעורבות _____

20 חלק כ' – פרק 6 • אזרחות פעילה: מעבר להצבעה – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הצבעה בבחירות	____	**א.** השתתפות בבחירת נציגים למדינה
2. התנדבות בקהילה	____	**ב.** השפעה על חיי בית הספר
3. חתימה על עצומה	____	**ג.** עזרה ישירה לאנשים בסביבה הקרובה
4. חברות במועצת תלמידים	____	**ד.** הבעת עמדה בנושא ציבורי

כרטיס יציאה

מהם שני תנאים עיקריים לזכות הבחירה בישראל?

תארו בקצרה את שלבי ההצבעה מרגע ההגעה לקלפי ועד הכנסת הפתק

הסבירו במילים שלכם מהי אחריות אזרחית, ולמה היא קשורה לבחירות

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀